

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Yrittäjyys ja elinkeinopolitiikka
Petri Vuorio

1.12.2021

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle
Asia: VNS 5/2021 vp Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selonteko

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Kehityspolitiikan ylivaalikautisesta selonteosta. Kokonaisuudessaan selonteko on onnistunut ja tasapainoinen kokonaisuus. Se ottaa huomioon yritysten tärkeän roolin kehitysyhteistyössä ja vastaa melko hyvin Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n näkemyksiä. Erityisesti haluamme nostaa esille alla olevia huomioita.

Pidämme kestävästä kehityksestä näkökulmasta tärkeänä, että Agenda2030 -toimintaohjelma on kytketty vahvasti Suomen kehitysyhteistyöhön. Suomi ja suomalaiset yritykset ovat kansainvälisten tutkimusten mukaan kestävästä kehityksestä ja digitalisaation edelläkävijöitä. Suomi on Agenda2030 ja sen kestävästä kehityksen tavoitteiden edistämiseksi vuoden 2021 maavertailussa ykkössijalla.

Suomalaisilla yrityksillä on merkittävä rooli selonteon tavoitteiden saavuttamisessa. Niiden on mahdollista hyödyntää ulkomaankaupassaan Suomen kestävästä kehityksestä ja digitalisaation edelläkävijyyttä ja näin edistää myös kehitysmaiden yhteiskuntien kehittymistä. Yritykset voivat paikallisella läsnäolollaan aktiivisesti edistää esimerkiksi haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien työllistymistä ja digitaalisia valmiuksia. Samalla ne tarjoavat ratkaisuja merkittäviin kestävästä kehityksestä haasteisiin, kuten ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen sekä luonnon monimuotoisuuden edistämiseen. Suomalaisilla yrityksillä on myös keskeinen rooli ihmisarvoisten työolojen parantamisessa kehitysmaissa. Tämä luo erinomaisen pohjan Suomen kauppa- ja kehitysyhteistoiminnan edistämiseksi sekä suomalaisyritysten osallistumiselle kehitysrahoitushankkeisiin.

Tuemme samoin selonteossa esitettyä tavoitetta suomalaisyritysten osuuden kasvattamisesta kehitysrahoitteisessa toiminnassa. Selonteko esittää kaupan osana kehityspolitiikkaa ja tämän synergian hyödyntäminen on ensiarvoisen tärkeää kehitysvaikutusten maksimoinnin näkökulmasta. Kaupan ja kehityksen välisen synergian toteutuminen käytännössä vaatii kuitenkin Suomessa yhä vanhakantaisen siiloutumisen vähentämistä. **Suosituksemme on vertailu EU-verrokkimaiden, kuten Tanskan ja Hollannin, käytäntöihin sekä näistä parhaiden ja sopivimpien käyttöönotto Suomessa.** Kaupan ja kehityksen synergioiden toteutumisen seurantaan **esitämme kehityspolitiikan mittariston ja analysoinnin osana käyttöön otettavaksi suomalaisyritysten osallistumisasteen mittaamista kotimaisissa kehitysrahoitushankkeissa.**

Pidämme erittäin tärkeänä, että selonteossa huomioidaan yksityisiä investointeja edistävän kehitysrahoituksen olennainen rooli osana kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Mikäli yksityisten investointien edistämisessä, köyhyyden vähentämisessä ja ilmastotoimissa ei onnistuta, uhkaa Afrikkaa tulevaisuudessa inhimillinen katastrofi mm. väestönkasvun ja ilmastomuutoksen tuloksena. Tämä katastrofi heijastuisi toteutuessaan voimakkaasti myös Euroopan unioniin. EK näkee yksityisten investointien edistämisen esimerkiksi Afrikassa avainratkaisuna nykyaikaisen kehityspoliitikan ja -rahoituksen vaikuttavuuteen vastuullisten työpaikkojen luomisessa, köyhyyden vähentämisessä, tasa-arvon lisäämisessä sekä ilmastomuutoksen vaikutusten hillinnässä. Esimerkiksi puhtaat energiatuotantoratkaisut ja niitä edistävä ilmasto-rahoitus näyttelevät aivan ratkaisevaa osaa kehittyvien markkinoiden ilmastotoimissa. Köyhimpien maiden kehityksen näkökulmasta onkin **tärkeää vahvistaa Suomen yksityisiä investointeja edistävän kehitysrahoituksen roolia ja osuutta kehityspoliittisessa rahoituskokonaisuudessamme**. Samoin on **tärkeää vahvistaa Finnfundin toimintaedellytyksiä oman pääoman ehtoisen ja lainamuotoisen kehitysrahoituksen kanavoijana**. Lisäksi **tulee pyrkiä edistämään yksityisen pääoman kanavointia mukaan kehitysrahoitustamme vahvistamaan esimerkiksi vaikuttavuussijoittamisen kautta**.

EK pitää Suomen laatiman Afrikka-strategian lopputulosta hyvänä. Strategia ei käsittele kehityspoliitikan eri osa-alueita toisiaan poissulkevinä, vaan tasapainoisena kokonaisuutena. Seuraavassa vaiheessa **strategiaa tulee pyrkiä viemään konkreettisemmän toimintasuunnitelman muodossa toimeenpanon tasolle**, jossa systemaattinen public/private -yhteistyö keskeisten toimijoiden välillä on välttämätöntä. EK on omassa kesällä 2020 julkaistussa Afrikka-selvityksessään tuonut esiin myös mm. **Suomen laina- ja sijoitusmuotoisen kehitysrahoitusinstrumenttivalikoiman kehittämistarpeen keskeisiä verrokkimaita vastaavaksi** (esimerkiksi Tanska). Lisäksi **Suomen tulee pyrkiä olemaan aktiivinen EU-kehitysrahoituksessa myös siltä osin, että tätä rahoitusta voitaisiin kanavoida eteenpäin Euroopan komission pilariarvioinnin läpäisseen kehitysrahoitusyhtiö Finnfundin kautta**. EK esittää myös **keskeisten toimijoiden yhteistyössä suomalaisen ratkaisutarjoaman ja kohdealueiden fokusoinnista**. Suomalainen osaaminen sopii hyvin yhteen Afrikan megatrendien kanssa, joita ovat väestönkasvu ja kaupungistuminen, ilmastomuutos ja digitalisaatio. Tarjoamaamme ja yksityisiin investointeihin kytkeytyvää kehitysrahoitusta näihin osa-alueisiin kohdistamalla maksimoimme kehitysvaikutuksemme.